

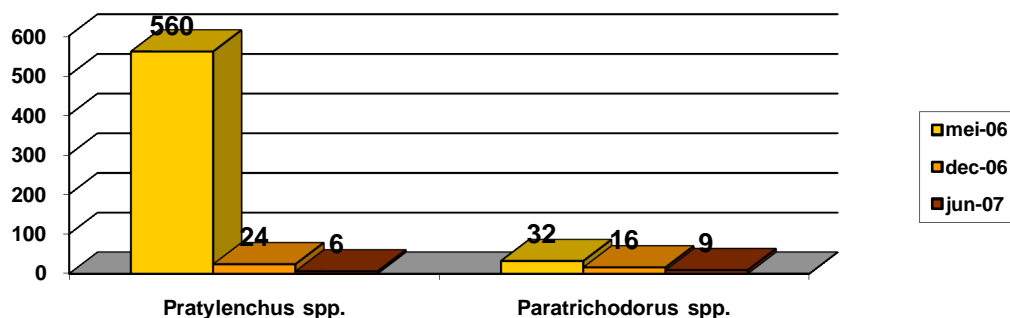
Afrikaantjes voor biologische bestrijding en bio-energie

De Provincie Drenthe heeft de laatste jaren veel aandacht besteed aan het terugdringen van de milieubelasting in de bollenteelt. In drie jaar tijd werd een sterke daling in de milieubelasting gerealiseerd (>75%). Bleef voor de Provincie nog wel iets over waar ze meer grip op zou willen hebben: de chemische grondontsmetting. In de statistieken lijkt het gebruik van de grondontsmetting alleen maar toe te nemen. Daar zijn verklaringen voor: toename van aaltjesproblemen, strengere wetgeving rond AM en de bestrijding van knolcyperus. De Provincie kwam met een stimuleringsbeleid, waarbij telers gedurende twee jaar werden gesubsidieerd als ze Afrikaantjes gingen telen in plaats van de grond te ontsmetten. In die periode (2006-2007) stond er ongeveer honderd hectare Afrikaantjes in Drenthe.

Foto 1. Afrikaantjesperceel in Wapse (Drenthe, 2007)

Op 25 verschillende monsterlocaties werden voor en na de teelt aaltjesmonsters genomen om het effect van dit gewas in de praktijk aan te tonen. De aaltjesresultaten op de Afrikaantjespercelen waren zeer positief (figuur 1) en lieten de telers zien dat het echt werkt.

Figuur 1. Gemiddeld aantal *Pratylenchus* spp. en *Trichodoride* aaltjes per 100 ml grond, voor (mei '06) en na (december '06 en juni '07) de Afrikaantjesteelt.

Toen de subsidiekraan van de Provincie dicht ging stopten de meeste bollentelers toch weer met de teelt van Afrikaantjes, vanwege de hoge teeltkosten en extra landhuur. HLB heeft daarom samen met Proeftuin Noordbroek het idee gelanceerd om het gewas te gelde te maken door het in de herfst af te maaien en er biogas van te winnen. Dit zou telers over de streep kunnen trekken om het gewas toch in te zetten.

Het onderzoek naar deze vorm van energiewinning is in 2011 gestart en wordt betaald door de Provincie Drenthe en Groningen. De eerste resultaten zijn positief.

Foto 2. Eerste machinale oogst van Afrikaantjes op een perceel in Drenthe (november 2011).

Op een proefperceel van HLB (in Drenthe) werd meer dan 8 ton drogestof per hectare geoogst. Het ingezaaide Tagetes ras was Nemamix, het type dat snel groeit en veel massa vormt. De resultaten van de gasproeven bij PROCES tonen aan dat de gasopbrengst van dit perceel op ongeveer 2700 m³ per hectare kan worden geschat. Gelet op de stijgende energieprijzen kan dit een belangrijke compensatie betekenen voor deze effectieve biologische bestrijdingsmethode. De komende jaren zal uit onderzoek moeten blijken hoeveel de Afrikaantjesteelt maximaal aan drogestof kan leveren en of de praktijk het wel ziet zitten met dit gewas.